

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Міжнародні відносини, супільні комунікації та регіональні студії

**International Relations,
Public Communications
and Regional Studies**

№ 2 (13)

Луцьк–2022

Рекомендовано до друку вченого радиою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 8 від 28 червня 2022 року)

Редакційна колегія

Шуляк Антоніна – доктор політичних наук, доцент, декан факультету міжнародних відносин, Волинський національний університет імені Лесі Українки (Україна, м. Луцьк) (*головний редактор*).

Вознюк Євгенія – кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій, Волинський національний університет імені Лесі Українки (Україна, м. Луцьк) (*відповідальний секретар*).

Бояр Андрій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Волинський національний університет імені Лесі Українки (Україна, м. Луцьк).

Вавринюк Анджей Антоні – доктор габілітований у галузі гуманітарних наук, професор кафедри міжнародних відносин, Вища професійна державна школа (Польща, м. Хелм).

Васюта Ольга – доктор політичних наук, професор, директор Інституту наук про безпеку Педагогічного університету імені Комісії народної освіти в Кракові (Польща, м. Краків).

Бояковський Даріуш – доктор габілітований у галузі гуманітарних наук, професор Департаменту центральноєвропейських досліджень, Інститут соціології Жешувського університету (Польща, м. Жешув).

Івасечко Ольга – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології та міжнародних відносин Інституту гуманітарних та соціальних наук, Національний університет «Львівська політехніка» (Україна, м. Львів).

Карпчук Наталія – доктор політичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Волинський національний університет імені Лесі Українки (Україна, м. Луцьк).

Качка Катахина – доктор габілітований у галузі гуманітарних наук, заступник декана з питань розвитку та організації, факультет політики та наук про безпеку, Університет Ніколая Коперніка в Торуні (Польща, м. Торунь).

Клепка Рафаїл – кандидат політичних наук, ад'юнкт (доцент) кафедри інформаційної і медіальної безпеки, Інститут наук про безпеку Педагогічного університету ім. Комісії народної освіти в Кракові (Польща, м. Краків).

Копець Рафаїл – кандидат політичних наук, ад'юнкт (доцент) кафедри інформаційної і медіальної безпеки, Інститут наук про безпеку Педагогічного університету ім. Комісії народної освіти в Кракові (Польща, м. Краків).

Кузьмич Олена – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри комп'ютерної інженерії та кібербезпеки, Луцький національний політехнічний університет (Україна, м. Луцьк).

Ленд'єл Мирослава – доктор політичних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна, м. Ужгород).

Лютак Олена – доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин, Луцький національний технічний університет (Україна, м. Ужгород).

Пехов'як-Лампарська Джоанна – доктор політичних наук, кафедра історії міжнародних відносин, Університет Ніколая Коперніка в Торуні (Польща, м. Торунь).

Піпченко Наталія – доктор політичних наук, професор кафедри міжнародної інформації, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Україна, м. Київ).

Прокоп Мар'яна – доктор політичних наук, кафедра країни Північної Європи, Університет ім. Яна Кохановського (Польща, м. Кельце).

Сидорук Тетяна – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин, Національний університет «Острозька академія» (Україна, м. Острог).

Тищенко Дмитро – доктор філософії з соціальних наук (міжнародні відносини), Університет Лісабону (Португалія, м. Лісабон).

Трач Ольга – кандидат технічних наук, асистент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка» (Україна, м. Львів).

Турчин Ярина – доктор політичних наук, професор кафедри політології та міжнародних відносин, директор Інституту гуманітарних та соціальних наук, Національний університет «Львівська політехніка» (Україна, м. Львів).

Хворост Христина – кандидат психологічних наук, доцент, фахівець відділу міжнародних зв'язків, Луцький національний технічний університет (Україна, м. Луцьк).

Ціпко Сергій – доктор філософії, заступник директора, Канадський інститут українських студій при Альбертському університеті (м. Едмонтон, Канада).

Шульська Наталія – кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій, Волинський національний університет імені Лесі Українки (Україна, м. Луцьк).

Яковлев Максим – кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин, керівник науково-освітнього центру «Школа політичної аналітики», Національний університет «Києво-Могилянська академія» (Україна, м. Київ).

Журнал с науковим фаховим виданням України, у якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора філософії та доктора наук за спеціальностями 052 Політологія, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, 292 Міжнародні економічні відносини (Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 № 1188). Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22739-126398 від 24.04.2017 р.

ISSN 2524-2679 (Online), ISSN 2522-1663 (Print) Інтернет-сторінка видання – <https://relint.vnu.edu.ua>

Редактор і коректор Г. О. Дробот. Технічний редактор: О. Фесик. Наклад 100 пр. Зам. 360. Адреса редакції: 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13, каб. 208, Волинський національний університет імені Лесі Українки. Ел. адреса: antonina.mytko@vnu.edu.ua. Засновник – Волинський національний університет імені Лесі Українки (43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13). Виготовлювач – Вежа-Друк (м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. (0332) 29-90-65). Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК № 4607 від 30.08.2013 р. Обсяг 20,78 обл. вид. арк., 20,92 ум.-друк. арк.

© Гончарова В. О. (обкладинка), 2022

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022

**Міжнародні
відносини, суспільні
комунікації
та регіональні студії**

Журнал заснований у 2017 році
Періодичність 2 рази на рік

№ 2 (13)

2022

ЗМІСТ

CONTENT

**РОЗДІЛ I
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ**

**SECTION I
INTERNATIONAL RELATIONS**

Ніколаєнко Наталія, Макаренко Лілія
Міжнародні відносини та політичні процеси в країнах Чорноморського регіону в контексті російсько-української війни 5

Nikolaienko Nataliya, Makarenko Lilila
International Relations and Political Processes in the Black Sea Region in the Context of the Russian-Ukrainian War 5

Паніщко Галина
Змістова характеристика Міжнародної міжурядової організації кримінальної поліції – Інтерпол 16

Panyshko Halyna
Content Characteristics of Interpol as the International Criminal Police Organization 16

Філіпов Сергій
Аналіз синергетичної моделі конструювання ментального простору в міжнародних відносинах 28

Filipov Serhii
Analysis of the Synergetic Model of Mental Space Construction in International Relation 28

**РОЗДІЛ II
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
ТА МОВНІ УНІВЕРСАЛІЙ**

**SECTION II
PUBLIC COMMUNICATIONS
AND LANGUAGE UNIVERSALS**

Федонюк Сергій, Карпук Ігор
Розвиток концепції стратегічних комунікацій ЄС 44

Fedoniuk Serhii, Karpuk Ihor
Development of the EU Strategic Communications Concept 44

Фролова Оксана, Чекмар'єва Валерія
Інтеграція України до європейського інформаційного простору 66

Frolova Oksana, Chekmarova Valeriiia
Integration of Ukraine into the European Information Space 66

**РОЗДІЛ III
РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ**

**SECTION III
REGIONAL STUDIES**

Малиновський Валентин
Концептуальні засади трансформації територіальної організації влади в умовах децентралізації 78

Malynovskyi Valentyn
Conceptual Principles of Transformation of the Territorial Organization of the Authority in the Conditions of Decentralization.....78

Pipchenko Nataliia	
Transformation of foreign-policy communication of the EU, Germany, and Ukraine	91
Якимчук Марина, Сидорук Тетяна	
Вплив британського евросkeptицизму на євроінтеграційні процеси після брекзиту....	102
Ярошенко Яна	
Технології врегулювання сучасних міжнародних конфліктів на пострадянському просторі: молдавський досвід для України.....	115

РОЗДІЛ IV ПОЛІТИЧНІ ІНСТИТУТИ ТА ПРОЦЕСИ

Карпчук Наталія	
Олімпійські ігри-2022 в контексті «м'якої сили» Китаю: глобальний вимір	132
Кіянка Ірина, Тихомирова Євгенія	
Популістські слогани у виборчій кампанії 2022 року: кейс Угорщини	144
Хома Наталія, Вдовичин Ігор	
Антикорупційна стратегія Естонії: досягнутий прогрес і наявні проблеми	152

РОЗДІЛ V МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Павліха Наталія, Шуляк Антоніна	
Публічна дипломатія задля безпеки сталого розвитку	173

РОЗДІЛ VI РЕЦЕНЗІЇ

Жук Оксана	
Реформа децентралізації на Волині (Rec.: Малиновський В. Я. Реформа децентралізації у Волинській області: монографія. Луцьк: ПП «Волинська друкарня». 2021. 352 с.: ил.).....	187

Pipchenko Nataliia	
Transformation of foreign-policy communication of the EU, Germany, and Ukraine	91

Yakymchuk Maryna, Sydoruk Tetiana	
The Influence of British Euroskepticism on European Integration Processes after Brexit	102

Yaroshenko Yana	
Technologies for Resolving Modern International Conflicts in the Post-Soviet Space: the Moldovan Experience for Ukraine	115

SECTION IV POLITICAL INSTITUTIONS AND PROCESSES

Karpchuk Nataliia	
2022 Olympics in the Context of China's «Soft Power»: a Global Dimension.....	132
Kiyanka Iryna, Tykhomyrova Yevheniia	
Populist Slogans in the 2022 Election Campaign: the Case of Hungary	144
Khoma Nataliia, Vdovychyn Ihor	
Estonia's Anti-Corruption Strategy: Achieved Progress and Existing Challenges	152

SECTION V INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Pavlikha Nataliia, Shuliak Antonina	
Public Diplomacy for Security and Sustainable Development	173

SECTION VI REVIEWS

Zhuk Oksana	
Decentralization Reform in Volyn (Rec.: Malynovskiy V. Ya. Reform of Decentralization in the Volyn Region: Monograph. Lutsk: PE «Volynska Drukarnya» 2021. 352 p.: ill.)	187

УДК 324(439)"2022":659.131.2

Ірина Кіянка,

доктор політичних наук, доцент кафедри державної політики та врядування
Інституту державного управління,

Національний університет «Львівська політехніка»,

ORCID ID: 0000-0002-3100-7796

kiyanka@i.ua

Євгенія Тихомирова,

доктор політичних наук, професор кафедри

міжнародних комунікацій та політичного аналізу,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

yevgenia.tyhomurova@vnu.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-5017-5875

DOI 10.29038/2524-2679-2022-02-144-151

ПОПУЛІСТСЬКІ СЛОГАНИ У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ 2022 РОКУ: КЕЙС УГОРЩИНИ

Посилення ролі популистських слоганів свідчить про поступову втрату привабливості ліберальних та постліберальних рішень у сфері політики, економіки й культури, а особливо в ланці ідеологій. Світовий досвід свідчить, що популистський рух активізувався в періоди, коли країни переживали переломні етапи своєї історії. За різких соціально-економічних зрушень, особливо тоді, коли ламалися старі засади, а нові ще не викреслювалися чітко і ясно, на політичну арену виходять популистські діячі, які пропонують швидкі й прості рішення. Тим паче, що досвід популістів заснований на буденному, безпосередньому сприйнятті навколошнього світу і його проблем, спрощених уявленнях про причинно-наслідкові зв'язки й стосунки громадського життя, популізм пропонує відповідно полегшені, часто бунтарські шляхи виходу зі складних ситуацій. І це видається привабливим розв'язанням начебто соціально-економічних проблем, проте, вникаючи в глибинний вимір розуміння популізму, розуміємо, що це лише засіб отримання влади й намагання її втримати якнайдовше. Тому популізм у розрізі виборів в Угорщині у 2022 р. ілюструє практичні аспекти популізму та крах цінностей постлібералізму.

Ключові слова: популізм, публічна політика, вибори, виборча кампанія, політична ідеологія, політична програма.

Iryna Kiyanka,
National University «Lviv Politichnic»,
ORCID ID: 0000-0002-3100-7796

Yevheniia Tykholomyrova ,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
ORCID ID: 0000-0002-5017-5875

POPULIST SLOGANS IN THE 2022 ELECTION CAMPAIGN: THE CASE OF HUNGARY

The growing role of populist slogans indicates the gradual loss of attractiveness of liberal and post-liberal decisions in politics, economics and culture, and especially in the ideological field. World experience shows that the populist movement intensified at a time when countries were experiencing turning points in their history.

With drastic socio-economic shifts, especially when the old principles have been broken and new ones have not yet been clearly outlined, populist figures are entering the political arena, offering quick and easy solutions.

Moreover, the experience of populists is based on everyday, direct perception of the world and its problems, simplified ideas about causation and relations of public life, populism offers correspondingly easier, often rebellious ways out of difficult situations. And this seems like an attractive solution to supposedly socio-economic problems, but delving into the deep dimension of understanding populism, it becomes clear that it is only a means of gaining power and trying to keep it longer. Therefore, populism in the context of the elections in Hungary in 2022 illustrates the practical aspects of populism and the collapse of the values of post-liberalism.

Key words: populism, public policy, election, election campaign, political ideology, political program.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Популізм залишається актуальним феноменом соціально-політичного життя багатьох країн світу. На відміну від

традиційних ідеологічних систем, він залежить від особливостей різних національних політичних культур, конкретної сукупності обставин соціально-економічного та політичного життя тієї чи іншої країни. Маючи значний вплив на політику країн із порівняно малим досвідом функціонування демократичних інститутів, популяризм досить помітно виявляє себе в сучасному політичному просторі «старих» демократій. Існує очевидний зв'язок між посиленням популяризму й загостренням соціально-економічних проблем. Важливий чинник, котрий сприяє появлі та зростанню впливу популяристів – нездатність політичного інстеблішменту, у тому числі й цілком демократичного, ефективно реагувати на нові труднощі й виклики.

Популяризм можна вважати неминучим супутником політичної свободи та демократичного устрою. Подекуди він постає силою, що сприяє розширенню політичної участі, проведенню реформ в інтересах численних соціальних груп із низьким статусом. Схиляючись до протиставлення права більшості інтересам і правам тих чи інших меншин, вважаємо, що популяризм може бути загрозою правовій державі та базовим політичним і громадянським свободам. Скрізь, де популяристські лідери отримували владу, вона набувала авторитарного характеру, супроводжувалася зловживаннями й утисками (але не знищеннем) опозиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цією проблематикою займаються численні українські науковці: М. Держалюк, Є. Магда, А. Стець, А. Романюк, С. Сидorenko, Т. Саламанюк.

Актуальність проблематики. Аналізуючи правонаціоналістичну партію «Фідес» прем'єр-міністра Віктора Орбана, котра перемогла на парламентських виборах в Угорщині, відзначимо, що, як повідомила виборча комісія Угорщини, після підрахунку 90 % голосів за цю партію проголосували 54 % виборців. Водночас вона отримує 135 із 199 мандатів і відтак знову матиме більшість у дві третини в парламенті.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Опозиційний альянс шести партій Угорщини «Єдність» отримав 35 % голосів і 56 місць у парламенті країни. Угорська ультраправа партія, рух «Наша Вітчизна» (Mi Hazánk Mozgalom), також потрапила до парламенту із 6 % голосів і сіомома місцями. Один мандат, передбачений для представників інших національностей, дістався представнику німецької меншини.

У ніч виборів Орбан заявив своїм прихильникам, що вони «здобули величезну перемогу». «Перемога настільки потужна, що її можна побачити

навіть із Місяця, але вже точно і з Брюсселя». Він натякав таким чином на свої постійні конфлікти з ЄС, до якого його країна входить від 2004 р. Тепер Орбан у четвертий раз поспіль керуватиме країною, у якій до конституції внесено доповнення щодо правління більшістю у дві третини голосів [1].

Головний кандидат від опозиції Петер Маркі-Зай (Péter Márki-Zay) визнав свою поразку. Водночас він заявив, що «ми залишаємося тут, ми виступаємо на захист кожного, ми наступаємо владі на п'яти». Опозиційний альянс Угорщини «Єдність» складається із шести опозиційних партій та має у своєму складі, зокрема, ліву, праву, зелену й ліберальну партії.

Отже, правонаціоналістичний лідер Віктор Орбан вступає на посаду прем'єр-міністра Угорщини вже вп'яте, до того ж – четвертий раз поспіль. На чолі власної партії «Фідес» він керує Угорчиною від 2010 р. На попередніх виборах чотири роки тому його партія отримала 49 % виборців та з незначною перевагою у дві третини голосів увійшла до парламенту Угорщини. Виборча кампанія в Угорщині нещодавно була затъмарена війною в Україні, яка відсунула на задній план інші проблеми в країні, такі як корупція, висока інфляція, слабка економіка й конфліктні відносини Угорщини з ЄС [2].

Як зауважив Є. Магда, що нова перемога лідера партії Фідес Віктора Орбана на парламентських виборах в Угорщині породила чимало дискусій про перспективи країни та її місце в європейській політиці. І тема відносин з Україною є далеко не останньою. Не дивно, що Орбан 5 квітня наголосив на готовності купувати російський газ за рублі, як цього вимагає кремль. ЄС, як повідомляє Reuters, має наміри заморозити фінансову допомогу Угорщині через проблеми з демократичним характером управління державою. Це цілком відповідає, як не дивно, інтересам Орбана, який називав «брюссельських бюрократів» серед своїх опонентів. Потрібно зазначити, що Угорщина не залишилась осторонь проблеми українських біженців: вона прийняла понад 500 000 із них (це понад 10 % від загальної їх кількості). Далеко не всі українські жінки та діти залишилися на угорській землі, проте й це явище складно назвати унікальним [3].

Під час передвиборної кампанії Орбан підкреслював нейтральну позицію Угорщини щодо війни в Україні й заборонив постачання їй зброї через територію сусідньої Угорщини. Прем'єр-міністр Орбан, щоправда, засудив російське вторгнення в Україну, але принципово уникає особистої критики президента росії Володимира Путіна. В одному з телевізійних інтерв'ю він заявив, що опозиційний альянс хоче втягнути країну у війну

в Україні. Він підкреслював, що «ліві уклали договір з українцями і, якщо вони переможуть на виборах, то втягнуть у війну Угорщину. Насправді, як зазначено у виданні, такого договору не існує [4].

Нинішня виборча кампанія коаліції Фідес–ХДНП відбувалася під девізом «Війна або мир». Її лідер Віктор Орбан провів лише один передвиборчий мітинг 1 квітня. На його думку, розпочата операція росії проти України 24 лютого змінила результати виборів на користь правлячої коаліції. В. Орбан засудив агресію 24 лютого РФ проти України й не став накладати вето на санкції ЄС проти Москви, хоча й відзначив, що не згоден із ними. Він продовжує забороняти перевезення військової техніки територією Угорщини до України, щоб не порушити надійність постачання енергоносіїв за сприятливими цінами, відкритість ринків РФ для угорської продукції [5].

Під час передвиборчої боротьби В. Орбан позиціонував себе як «захисник» Угорщини, гарант миру й стабільності в країні. Правляча коаліція оцінювала політику об'єднаної опозиції на підтримку України небезпечною, що могла втягнути Угорщину у війну. У відповідь опозиційний альянс проводив вибори під гаслами «Угорщина для всіх» й «Орбан або Європа». Його лідер П. Маркі-Зай вважав, що Угорщина повинна дозволити перевезення територією Угорщини зброї для України, а коли буде прийнято рішення на рівні НАТО про направлення в Україну військового контингенту, то Угорщина зобов'язана виконати його та взяти в цьому участь.

Досить суперечливими видалися переможна промова В. Орбана пізно ввечері 3 квітня 2022 р. і його наступні інтерв'ю угорським ЗМІ. Він зізнався, що для нього самого переконлива перемога стала приємною несподіванкою: «Ми отримали таку велику перемогу, яку видно навіть із Місяця, – вигукував він, – і тим паче її мають бачити й у Брюсселі. «Ми захистили суверенітет і свободу Угорщини». Він підкреслив, що ця перемога запам'ятається й тим, що Фідесу довелося зіштовхнутись із найбільш сильним «зустрічним вітром», що «у нас ще ніколи не було так багато противників» у ході виборчої кампанії. До найбільших суперників він відніс внутрішню ліву опозицію, міжнародні ліві сили, брюссельських бюрократів, усі організації імперії Д. Сороса, міжнародні ЗМІ, а також українського президента (прізвище не називалося) [6].

Рівень занепокоєння черговою перемогою правлячої коаліції Фідес–ХДНП є значним в Угорщині, Україні, Словаччині, Румунії, особливо на просторі країн ЄС. Новий термін перебування В. Орбана при владі для Брюсселя передбачається складним. Попередні каденції позначалися неодноразовими конфліктами з інституціями ЄС. Очільники ЄС вва-

жають, що таке тривале перебування при владі дало можливість В. Орбану остаточно підірвати основи демократичних інститутів. Для таких висновків використовуються певні аргументи: В. Орбан практично переписав під інтереси своєї політичної партії конституцію, змінив правові норми парламентських виборів, призначив своїх вірних людей на керівні посади в судовій та правоохоронній системі, інших органах державної влади [7].

Угорщина, визнаючи кордони й погоджуючись із їх недоторканістю, докладає зусилля для збереження угорських спільнот від еміграції та асиміляції на територіях сусідніх держав – Румунії, Словаччини, Сербії й України (Закарпаття). У сучасній Угорщині вирішальну підтримку отримують ті політичні сили, які відстоюють інтереси не лише Угорської держави, а й угорських спільнот у сусідніх із нею країнах [8].

Весною 2014 р., у розпал агресії росії проти України, В. Орбан висунув вимоги щодо надання угорцям Карпатського регіону подвійного громадянства, забезпечення національно-культурної й освітньої сфери рідною мовою, набуття автономії. Проблема 200 тисяч закарпатських угорців України (насправді їх чисельність тоді не перевищувала 150 тисяч осіб) набула особливого загострення під час інавгураційної промови В. Орбана в парламенті в травні 2014 р. Через кілька днів він виступив за надання автономії угорським меншинам, у тому числі й на Закарпатті; зазначив, що Угорщина всіма силами підтримуватиме позитивне вирішення цих трьох питань [9].

Прагнення Угорщини надавати закордонним угорцям подвійне громадянство, забезпечити для їхніх спільнот автономію, культурно-освітній розвиток національною мовою й традиціями не отримують належної уваги в сусідніх державах, через що відносини в регіоні не стали зразковими.

У такому самому стані перебувають й українсько-угорські відносини, особливо після набуття чинності у 2017 та 2020 рр. законів про освіту та про порядок застосування української мови як державної на території України. Через різні підходи Будапешта й Києва до питання угорської спільноти Закарпаття, поки воно ще залишається напруженим. Відносини обох сторін не покращилися й нині. Вітаючи 3 квітня 2022 р. всі угорські спільноти сусідніх з Угорчиною держав, В. Орбан окремо звернувся також до угорців Закарпаття, наголошуючи, що батьківщина завжди буде поруч із ними [10].

Результати парламентських виборів в Угорщині 3 квітня 2022 р. дають підстави припустити, що політика Будапешта щодо питань угорської спільноти Закарпаття залишиться незмінною, що ускладнюватиме повноцінний розвиток двосторонніх відносин. Відтак нині Українській

державі, особливо вітчизняній дипломатії, потрібно враховувати таке становище й проводити наполегливо конструктивний курс, поєднуючи зусилля з відповідною діяльністю Європейського Союзу. Угорщина не блокуватиме приєднання України до Північноатлантичного Альянсу, а також підтримає рух Києва до Європейського Союзу. Про це в інтерв'ю телеканалу «Еспресо» заявив угорський посол в Україні Іштван Ійдярто. «Ми вас повністю підтримуємо. Будьте певні, що угорці та народ Угорщини солідарні з вами. І ми сподіваємося, що вже зовсім скоро ця трагедія, ця війна припиниться. А український народ відродиться з новою енергією та новими можливостями» [11].

16 травня 2022 р. за переобрання Орбана проголосували 133 депутати, проти були 27, ніхто не утримався. Після цього Орбан склав присягу – уже вп'яте. У своїй промові він згадав про нібито втручання України у виборчу кампанію в Угорщині, а також про війну РФ проти України й санкції. Він чітко дав зрозуміти: Україна під ударом, росія нападає, тому уряд сприяє гуманітарним операціям з українськими біженцями. Як бачимо, риторика В. Орбана змінилася [12].

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, коли популізм апелює до суспільних насторів, тоді, власне, з'являється спроба підлаштуватися під стереотипи масової свідомості. І тоді популізм стає засобом завоювання влади.

Сьогодні популістські сили «старої Європи» характеризують, по-перше, схильність до різних форм націоналістичної риторики та ідеології; по-друге, критичне сприйняття ЄС і процесів глобалізації; по-третє, негативне ставлення до масової імміграції. Специфічною новою рисою західноєвропейського популізму є поява рухів і політиків, які, як популісти в риториці й політичних технологіях, обстоюють принципи вільного ринку, обмеження державного регулювання, скорочення податкового навантаження, часто-густо поєднуючи їх із закликами до протекціоністської політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Держалюк, М. С. (2022). Результати парламентських виборів в Угорщині 3 квітня 2022 р. та перспективи українсько-угорських відносин. URL: <https://ivinas.gov.ua/kudryachenko-andrij-ivanovich.html>
2. Драпак, М. Цивілізаційний компас Будапешта. URL: <https://tyzhden.ua/World/254664>

3. Захарія, Ф. (2021). 10 уроків для світу після пандемії. Київ: Наш формат, 264с.
4. Магда, Є. Пристрасті за Орбаном: що собі думає Угорщина, підтримуючи й далі Пociю. URL: <https://www.liga.net/ua/politics/opinion/strasti-za-orbanom-chto-dumaet-vengriya-podderjivaya-i-dalshe-rossiyu>
5. Розумний, М. (2021). Національна доктрина. Київ: Вид. група КМ – БУКС, 264 с.
6. Саламанюк, Т. Передпомаранчевий синдром: в пошуках нової революції. URL: <http://www.cedos.org.ua/protests/peredpomaranchevyi-syndrom-v-poshukakh-novoi-revolutsii>.
7. На виборах в Угорщині перемагає Орбан та його партія прихильників путіна. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/04/04/novyna/svit/vyborax-uhorshhyni-peremahaye-orban-ta-joho-partiya-pryxylnykiv-putina>
8. Новосельська, З. Угорський парламент переобрав Орбана прем'єром. URL: <https://pravdatutnews.com/politics/2022/05/16/16279-ugorskyy-parlament-pereobrav-orbana-premyerom>
9. Сидоренко, С. Антиукраїнський Орбан: що робитиме Угорщина після виборів «під знаком війни. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/04/4/7137219/>
10. Стець, А. Угорщина не блокуватиме вступ України в ЄС та НАТО. URL: https://zaxid.net/ugorshhina_ne_blokuvatime_vstup_ukrayini_v_yes_ta_nato_n1542526
11. В Угорщині завершилися вибори. На яких проти Орбана виступив кандидат від об'єднаної опозиції. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-uhorshchyna-vyboru/31783933.html>

REFERENCES

1. Derzhaliuk, M. S. Rezultaty parlamentskykh vyboriv v Uhorschchyni 3 kvitnia 2022 r. ta perspekyvy ukainsko-uhorskykh vidnosyn. URL: <https://ivinas.gov.ua/ku-dryachenko-andrij-ivanovich.html>
2. Drapak, M. Tsyvilizatsiyny kompas Budapeshta. URL: <https://tyzhden.ua/World/254664>
3. Zakhariia F. (2021). 10 urokiv dlja svitu pislia pandemii. Kyiv: Nash format, 264 p.
4. Mahda, Ye. Prystrasti za Orbanom: shcho sobi dumae Uhorschchyna, pidtrymuiuchy y dali Rosiu. URL: <https://www.liga.net/ua/politics/opinion/strasti-za-orbanom-chto-dumaet-vengriya-podderjivaya-i-dalshe-rossiyu>
5. Rozumnyi, M. (2021). Natsionalna doktryna. Kyiv. Vydavnycha hrupa KM – BUKS, 264 p.
6. Salamaniuk, T. Peredpomaranchevyi syndrom: v poshukakh novoi revoliutsii. URL: <http://www.cedos.org.ua/protests/peredpomaranchevyi-syndrom-v-poshukakh-novoi-revolutsii>.
7. Na vyborakh v Uhorschchyni peremahaie Orban ta yoho partiia prykhlynykiv putina. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/04/04/novyna/svit/vyborax-uhorshhyni-peremahaye-orban-ta-joho-partiya-pryxylnykiv-putina>
8. Novoselska, Z. Uhorskyi parlament pereobrav Orbana premierom. URL: <https://pravdatutnews.com/politics/2022/05/16/16279-ugorskyy-parlament-pereobrav-orbana-premyerom>

9. Sydorenko, S. Antyukrainskyi Orban: shcho robytyme Uhorshchyna pislia vyboriv «pid znakom viiny. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2022/04/4/7137219/>

10. Stets, A. Uhorshchyna ne blokuvatyme vstup Ukrainy v YeS ta NATO. URL: https://zaxid.net/ugorshhina_ne_blokuvatime_vstup_ukrayini_v_yes_ta_nato_n1542526

11. V Uhorshchyni zavershylyia vybory. Na yakykh proty Orbana vystupyv kadydat vid obiednanoi opozytsii. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-uhorshchyna-vybory/31783933.html>

Матеріал надійшов до редакції 17.07.2022 р.

УДК 328.185+[343.35:35.08]-048.66:005.21]:316.3-043.2](474.2)"20"

Наталія Хома,

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри політології та міжнародних відносин,
Національний університет «Львівська політехніка»,
nataliia.m.khoma@lpnu.ua
ORCID ID: 0000-0002-2507-5741

Ігор Вдовичин,

доктор політичних наук, професор,
професор кафедри теорії та історії політичної науки,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
ihor.vdovychyn@lnu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-3210-7684
DOI 10.29038/2524-2679-2022-02-152-172

АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ЕСТОНІЙ: ДОСЯГНУТИЙ ПРОГРЕС І НАЯВНІ ПРОБЛЕМИ

Вивчено досвід Естонії щодо запобігання та протидії корупції як найрезультативніший кейс на теренах Центральної та Східної Європи, а також пострадянського простору. Мета статті –

Наукове видання

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ,
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ

№ 2 (13)
2022

Редактор і коректор: Г. О. Дробот
Технічний редактор: О. А. Фесик

Формат 60×84^{1/16}. Обсяг 23,48 ум. друк. арк., 22,83 обл.-вид. арк. Наклад 100 пр.
Зам._____.

Виготовлювач – Вежа-Друк (м. Луцьк, вул. Шопена, 12, тел. 29-90-65).

Свідоцтво Держ. комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4607 від 30.08.2013 р.